

Toelichting op de Nota Handhaving Openbare Ruimte en Milieu 2015-2018 en het Uitvoeringsprogramma Handhaving Openbare Ruimte 2015.

Algemene inleiding

Op 13 januari 2015 hebben B&W de Nota Handhaving Openbare Ruimte en Milieu 2015-2018 (hierna: de Nota) en het Uitvoeringsprogramma Handhaving Openbare Ruimte 2015 (hierna: het Uitvoeringsprogramma 2015) vastgesteld op grond van hun bevoegdheden en verplichtingen als neergelegd in artikel 7.2, respectievelijk artikel 7.3 van het Besluit omgevingsrecht. Bij deze bieden B&W de gemeenteraad de volgende stukken ter informatie aan.

I. Nota Handhaving Openbare Ruimte en Milieu 2015-2018.

Inleiding

Omdat de voorgaande Nota in 2014 afliep is zij geactualiseerd met een nieuwe Nota voor de periode 2015-2018. Hierbij is getoetst aan nieuwe regelgeving en beleid maar vooral ook aan het rapport van de Rekenkamercommissie (hierna: RKC) 14/001. Hierna worden de belangrijkste wijzigingen toegelicht.

1. Titel van de Nota.

De titel van de voorgaande handhavingnota (Nota Integrale Handhaving 2011-2014) dekte de lading niet. Zoals opgemerkt door de RKC blijkt de oude Nota hoofdzakelijk aspecten van Domein I (openbare ruimte) te bevatten. De titel van de nieuwe Nota is op dit punt aangepast.

De RKC heeft hierbij aangetekend dat handhaving van het milieuaspect van domein II (milieu, welzijn en infrastructuur) voldoende inzichtelijk is door regelmatig aan de raad aangeboden jaarprogramma's en jaarverslagen. Voor domein I zal dit met ingang van 2015 gebeuren door het jaarlijks vast te stellen Uitvoeringsprogramma (zie sub II).

Voor de overige domeinen III t/m VI (respectievelijk: onderwijs, openbaar vervoer, werk/inkomen/zorg en generieke opsporing) zullen desgewenst eigen nota's geschreven moeten worden, die eventueel kunnen worden samengevoegd tot een integrale Nota. Dit was voor januari 2015 niet haalbaar.

2. Uitvoeringsprogramma. Jaarverslag. Evaluatie.

De RKC merkt op dat zij niet hebben kunnen controleren in hoeverre de in de oude Nota opgegeven beschikbare uren ook daadwerkelijk zijn ingezet voor handhaving. Een instrument daartoe is een jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma. De oude Nota bepleit het opstellen van een uitvoeringsprogramma dan ook. Met ingang van 2015 wordt jaarlijks een uitvoeringsprogramma opgesteld. Voor details zij verwezen naar deel II van deze toelichting

Op basis van het Uitvoeringsprogramma 2015 moet ook jaarlijks een verslag voor de gemeenteraad worden opgesteld op grond waarvan het handhavingsbeleid geëvalueerd kan worden. De Nota pleit ervoor het uitvoeringsprogramma onderdeel te laten zijn van de jaarlijkse budgetcyclus..

3. Identificatie van handhavingdossiers.

De RKC merkt op dat er van de handhavingdossiers geen genummerd bestand wordt bijgehouden en dat dossiers niet apart genummerd worden. De oude Nota zei hierover (hoofdstuk 5.5.3.1) dat een adequate dossiervorming een 'must' is voor effectieve handhaving. Met ingang van 2015 krijgt ieder dossier een eigen dossiernummer in het Uitvoeringsprogramma 2015 (zie sub II).

4. Rappelsysteem meldingen. Integratie van het Uitvoeringsprogramma 2015 in Squit.

De RKC merkt op dat er geen rappelsysteem is voor het monitoren van de status van meldingen. In de oude Nota (hoofdstuk 7) werd dienaangaande gesteld dat een rappelsysteem in ontwikkeling is als onderdeel van Squit. Het Uitvoeringsprogramma 2015 wordt voorlopig neergelegd in een Excel-document met bijbehorende Word-documenten waarin de stand van zaken van ieder dossier wordt bijgehouden. Het wordt onderzocht of het Uitvoeringsprogramma in de loop van dat jaar geïntegreerd kan worden in Squit. Daarbij zal ook het rappelsysteem worden betrokken.

5. Dossiers worden goed opgezet maar veel worden niet afgemaakt.

De RKC merkt op dat veel dossiers blijven liggen. Hoewel dit berust op een capaciteitsprobleem kan het Uitvoeringsprogramma 2015 hier verandering in brengen. Duidelijk wordt dan welke dossiers blijven liggen en waarom. In een volgend uitvoeringsprogramma kan dan mogelijk tijd en geld worden gereserveerd voor een projectmatige inhaalslag. De Nota is op dit punt aangepast in hoofdstuk 5.2.

6. Er wordt voornamelijk reactief gehandhaafd op meldingen van bewoners van de gemeente ('piepsysteem'). Goedwillende en niet-klikkende bewoners worden hierdoor meer met illegaliteit geconfronteerd.

De RKC merkt op dat het piepsysteem ongelijkheid in de handhaving bevordert: alleen klagende bewoners worden geholpen. Er wordt m.a.w. te weinig programmatisch gehandhaafd. De oude Nota bevatte inderdaad bijna niets over programmatisch en projectmatig handhaven. De Nota is op dit punt aangepast door een toevoeging aan hoofdstukken 5.2 en 6.2.

7. Er wordt (te) veel gelegaliseerd.

De RKC merkt op dat legalisering van overtredingen een vaak gekozen weg lijkt. Deze opmerking is te algemeen. Op zich is het juist en conform de heersende jurisprudentie dat eerst wordt onderzocht of geconstateerde overtredingen te legaliseren zijn. Het kan daarom regelmatig gebeuren dat overtredingen gelegaliseerd worden. De vraag is of alles in het werk gesteld moet worden om te legaliseren, met name of *altijd* afgeweken dient te worden van beleid en regelgeving. Een goed voorbeeld van deze laatste praktijk zijn de afwijkingsregels voor bestemmingsplannen in artikel 2.12 van de Wabo. Deze regels zijn een discretionaire bevoegdheid van B&W. Er bestaat geen verplichting tot toepassing van deze afwijkingsregels. Indien een overtreder zelf onvoldoende meewerkt aan een afwijking, bijvoorbeeld door niet aan redelijke voorwaarden te willen voldoen, ligt legalisering via deze weg niet voor de hand. De Nota is op dit punt aangepast in hoofdstuk 5.5.1, ad c (blz. 15).

8. Beschikbare capaciteit.

In hoofdstuk 5.7.1 van de oude Nota waren cijfers gegeven over de beschikbare capaciteit voor toezichthoudende en handhavingstaken. Deze cijfers geven voor Bouw- en woningtoezicht en voor juridische handhaving algemeen een verkeerd beeld omdat de daar genoemde Fte's ook werden ingezet voor andere taken. Voor 2015 zijn de cijfers daarom aangepast. Vanuit een noodzaak tot flexibiliteit en actualiteit wordt de beschikbare capaciteit met ingang van 2015 weergegeven in het Uitvoeringsprogramma 2015. Zie aldaar onder het hoofdstuk 'Inrichting van het Uitvoeringsprogramma 2015'.

9. Overige wijzigingen van ondergeschikte aard.

- Hoofdstuk 4.1 (blz. 6).
- Hoofdstuk 5.6.1 (blz. 23).
- Hoofdstuk 6.1 (blz. 25).
- Hoofdstuk 6.2 (blz. 26).

II. Het Uitvoeringsprogramma Handhaving Openbare Ruimte 2015.

Inleiding

Om uitvoering te kunnen geven aan de handhaving van voorschriften op het gebied van de openbare ruimte, vereist hoofdstuk 7 van het Besluit omgevingsrecht dat B&W het handhavingsbeleid jaarlijks uitwerken in een uitvoeringsprogramma. Hierin wordt aangegeven welke handhavingactiviteiten B&W in dat jaar van plan zijn om uit te voeren.

Het handhavingsbeleid van de gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude is neergelegd in de Nota Handhaving Openbare Ruimte en Milieu 2015-2018 (hierna: de Nota) en de Sanctiestrategie Omgevingsrecht 2012.

Het onderhavige Uitvoeringsprogramma Handhaving Openbare Ruimte 2015 (hierna: het Uitvoeringsprogramma 2015) betreft de uitvoering van het handhavingsbeleid voor het jaar 2015.

Vertrouwelijkheid

Het Uitvoeringsprogramma 2015 bevat adressen waar (vermoedelijke) overtredingen van het omgevingsrecht zijn geconstateerd, de namen van eigenaren, gebruikers of bewoners van die adressen, een omschrijving van de inhoud van de overtreding, de prioritering van de handhaving, een planning van te besteden uren per adres, een stand van zaken (stavaza) en een status. Deze informatie is privacygevoelig en geeft inzicht in de praktijk van inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen. Op grond van artikel 10, leden 1.d, 2.d en 2.e van de Wet openbaarheid van bestuur is deze informatie niet openbaar en dient zij vertrouwelijk behandeld te worden. Het is om deze reden dat de bij deze toelichting gevoegde versie van Uitvoeringsprogramma 2015 geanonimiseerd is. Concreet betekent dit dat de kolommen 'Adres en naam' en de hyperlinks naar Word-documenten in kolom 'Stavaza' (zie hierna onder de 'Inrichting van het Uitvoeringsprogramma 2015') zijn geschrapt.

Inrichting van het Uitvoeringsprogramma 2015

Het Uitvoeringsprogramma 2015 is neergelegd in dit document en de volgende vier bijlagen:

1. alle openstaande handhavingzaken die bij de gemeente zijn ingekomen vanaf 2004;
2. alle afgedane zaken in 2014;
3. de dossiers van het project 'p 10.11.2014' (zie hierna): alle openstaande handhavingzaken met een hoge (H) prioriteit;
4. alle openstaande handhavingzaken met een gemiddelde (G) of een lage (L) prioriteit;

De inrichting van de bijlagen is als volgt.

Kolom 'HZ-nr'

Elk dossier krijgt een uniek nummer bestaande uit de letters HZ (handhavingzaak) en het jaartal met het volgnummer van binnenkomst. Het HZ-nr correspondeert aldus met de kolom 'Ingekomen' (zie hierna). De nummers van de kolom links van de kolom 'HZ-nr' hebben geen officiële betekenis, maar dienen voor intern gebruik van de bijlagen om bijvoorbeeld snel overzichtscijfers te kunnen leveren.

Kolommen 'Adres' en 'Naam'

Het adres is doorgaans de plaatselijke aanduiding van een perceel binnen de gemeente. De kadastrale aanduiding van het adres zal in de hyperlinks in de kolom 'Stavaza' (stand van zaken) worden vermeld.

De naam is doorgaans de naam van de (vermoedelijke) overtreder. Meestal is dit ook de naam van de eigenaar van het perceel. Het kan zijn dat in een later onderzoeksstadium een ander de overtreder blijkt te zijn (bijvoorbeeld in een verhuur- of pachtsituatie). In dat geval wordt de naam aangepast. Zoals hiervoor reeds vermeld zijn deze kolommen in deze versie geschrapt vanwege de privacybescherming van betrokkenen.

Kolommen 'Overtreding' en 'Prio'

De overtredingen worden hier kort omschreven en geprioriteerd overeenkomstig de Prioriteitenmatrix in bijlage 1 van de Nota. H = hoge prioriteit, G = gemiddelde prioriteit en L = lage prioriteit.

Kolom 'Ingekomen'

In deze kolom wordt de datum genoteerd waarop de overtreding bekend geworden is bij de gemeente. Dit kan op de volgende wijzen:

c = door een controle van een BWT-ambtenaar of een BOA;

h = door een handhavingverzoek van een burger;

k = door een klacht van een burger;

m = door een melding aan het bevoegd gezag, bijvoorbeeld: een sloopmelding aan B&W of een melding van de start van een activiteit conform het Activiteitenbesluit.

Het verschil tussen een *h* en een *k* is dat het handhavingverzoek een aanvraag is als bedoeld in de Algemene wet bestuursrecht (Awb) waarop een besluit genomen *moet* worden dat aan de verzoeker bekend gemaakt moet worden. Een klacht moet onderzocht worden maar hoeft niet per se te leiden tot een besluit.

Kolommen 'Uur J en 'Uur T''

Hier worden uren begroot die de juridische handhaving (J) en controles van de toezichthouder (T) *naar redelijke verwachting* zullen beslaan, een en ander afhankelijk van de beschikbare capaciteit. Conform hoofdstuk 5.7.1 van de Nota wordt de beschikbare capaciteit vanaf 2015 in het jaarlijkse uitvoeringsprogramma weergegeven.

	Beschikbare capaciteit toezicht 2015	
	Uren	Fte
Bouw- en woningtoezicht (tevens RO)	1.131	0,8

	Beschikbare capaciteit juridisch 2015	
	Uren	Fte
Handhaving algemeen	448 ¹	0,2

Kolom 'Stavaza'

In deze kolom worden hyperlinks geplaatst naar Worddocumenten waarin de stand van zaken van ieder dossier wordt bijgehouden. Een *p* duidt er op dat het desbetreffende dossier onderdeel is gemaakt van een project. De datum achter de *p* is de startdatum van dat project. Zoals hiervoor reeds vermeld zijn de hyperlinks in deze versie geschrapt vanwege de privacybescherming van betrokkenen.

Project 'p 10.11.2014'

Het project 10.11.2014 bestaat uit:

a. herziening van de Nota Integrale Handhaving 2011-2014;

b. opstellen van het Uitvoeringsprogramma 2015;

c. presentatie aan de raad op 5 februari 2015;

d. overige beleidsmatige arbeid;

e. handhaving van de dossiers met een hoge (H) prioriteit, als aangeduid in bijlage 3.

Dit project wordt uitgevoerd door de ingehuurd handhavingjurist (375 uur J). Voor toezicht op uitvoering van handhavingbesluiten en begunstigingstermijnen wordt vooralsnog 1 uur per dossier gereserveerd.

¹ Deze uren betreffen externe inhuur voor de periode 10.11.2014 t/m 28.02.2015. Van deze uren zijn 73 uur gebruikt voor herziening van de Nota en opstelling van het Uitvoeringsprogramma 2015. Voor uitvoering resteert 375 uur die verdeeld zijn over de zaken in het project 10.11.2014 (zie bijlage 3).

Karakter van het Uitvoeringsprogramma 2015

Het Uitvoeringsprogramma is van nature een flexibel document omdat hierin ook de voortgang van een handhavingdossier wordt bijgehouden (kolom 'Stavaza'). Alle uren die begroot zijn, zijn onderhevig aan verandering, bijvoorbeeld al door de enkele binnenkomst van een constatering van een nieuwe overtreding met hoge prioriteit. Wat u nu leest kan de volgende dag al veranderd zijn.